

การศึกษาการดำเนินการตามนโยบายป้องกันปัญหาเสพติด
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นายสำเร็จ แฉ่มโสภี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-636-159-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF THE IMPLEMENTATION OF DRUG PREVENTION POLICY IN
PUBLIC SECONDARY SCHOOLS, CHANGWAT PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA

Mr. Sumreng Yamsopee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Administration

Department of Educational Administration

Graduate School

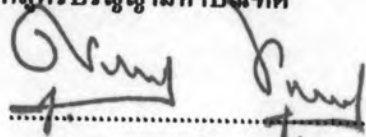
Chulalongkorn University

Academic Year 1996

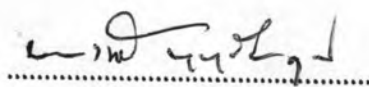
ISBN 974-636-159-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการดำเนินการตามนโยบายป้องกันปัญหาเสพติด
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
โดย นายสำเริง เข้มโสภี
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุคนทรทรัพย์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์กอบกุล พงกษะวัน

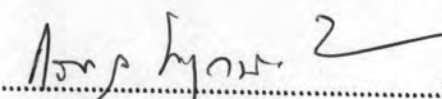
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุคนทรทรัพย์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ กอบกุล พงกษะวัน)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย คันติเมธ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สำเร็จ แฉ่ม โสภี : การศึกษาการดำเนินการตามนโยบายป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน
มัธยมศึกษาของรัฐ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (A STUDY OF THE IMPLEMENTATION
OF DRUG PREVENTION POLICY IN PUBLIC SECONDARY SCHOOLS,
CHANGWAT PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.सनานจิตร์
สุคนทรทรัพย์, อ.ที่ปรึกษาร่วม อ.กอบกุล พุกกะวัน, 140 หน้า. ISBN 974-636-159-7.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการตามนโยบายป้องกันปัญหา
ยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิจัยสรุปจากรายการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุสูงสุดพบว่า สภาพการดำเนินการตาม
นโยบายและมาตรการป้องกันปัญหาเสพติดของกรมสามัญศึกษา มีการกำหนดและแจ้งนโยบายและ
มาตรการให้โรงเรียนปฏิบัติ โรงเรียนไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษา
โรงเรียนเคยสำรวจจำนวนนักเรียนที่ใช้จ่ายยาเสพติด มีการดำเนินการให้นักเรียนตระหนักถึงพิษภัยของ
ยาเสพติดโดยจัดนิทรรศการ จัดบอร์ดข่าวสาร ผู้บริหารแจ้งในที่ประชุมครูให้ดูแลเอาใจใส่ในการ
ป้องกันปัญหาเสพติด ติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของครู-อาจารย์จากรายงานหรือการบอกเล่า มีการ
รายงานนักเรียนที่ใช้จ่ายยาเสพติดตามข้อมูลที่เป็นจริง ส่วนสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดทำหน้าที่กำกับ
ควบคุม ดูแลให้สถานศึกษาปฏิบัติตามนโยบายป้องกันปัญหาเสพติดโดยให้รายงานผลการปฏิบัติงาน
ตามกำหนด

ปัญหาที่มีผู้ระบุเกินร้อยละ 50 ได้แก่ ครู-อาจารย์ไม่รู้จักยาเสพติดชนิดร้ายแรงและยาเสพติด
ชนิดอื่น ๆ ครู-อาจารย์ไม่ดูแลเอาใจใส่ ขาดความรับผิดชอบ ผู้ปกครองไม่ดูแลเอาใจใส่ ชุมชนมี
ยาเสพติดแพร่ระบาดมาก และสภาพชุมชนไม่ปลอดภัยสำหรับครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ป้องกันปัญหาเสพติด

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม 2

C 842220 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEYWORD: THE IMPLEMENTATION / DRUG PREVENTION / POLICY IN PUBLIC
SECONDARY SCHOOLS

SUMRERNG YAMSOPEE : A STUDY OF THE IMPLEMENTATION OF DRUG
PREVENTION POLICY IN PUBLIC SECONDARY SCHOOLS, CHANGWAT

PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. SNANCHIT

SUKONTASAP, Ph.D. THESIS COADVISOR: MRS. KOBKUL BRIKSHAVANA. 140 pp.

ISBN 974-636-159-7.

The purpose of this research was to study the state and problems of the implementation of drug prevention policy in public secondary schools, Changwat Phra Nakhon Si Ayutthaya.

The state of the implementation summarized from the interview results with highest frequencies revealed that :

1. Department of General Education developed policies and measures for drug prevention and informed schools to implement them. Schools did not appoint drug prevention committee but they used to survey data of students who used drugs. Students learned to recognize danger of drugs through exhibitions, information boards. School administrators informed teachers to take care of drug prevention, conducted follow-up of teachers from written or verbal reports. Data on students who used drugs were reported by schools. Ayutthaya General Education Office monitored and controlled schools in putting drug prevention policies into practice.

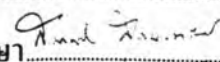
2. Problems specified by more than 50 percent of respondents were : Teachers lacked experience and knowledge concerning different kinds of drug ; Teachers and parents showed no attention and responsibility for children ; Drugs were widely spread in community. Community environment was harmful for teachers responsible for drug prevention.

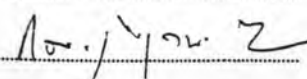
ภาควิชา..... บริหารการศึกษา

สาขาวิชา..... บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา..... 2539

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.ศานานิจิตร สุคนธ์ทรัพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์กอบกุล พฤษะวัน อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัยมาด้วยตลอด และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วน ได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขแบบสัมภาษณ์ ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ รองศาสตราจารย์ คร.อมรชัย ตันติเมธ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นายสุทัศน์ ปทะวานิช ศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ นายสุวัฒน์ ปานมุข ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดอ่างทอง กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และนางรัศมี วิศทเวทย์ ผู้อำนวยการกองป้องกันยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักนายกรัฐมนตรี

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ขอขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา และครู อาจารย์ทุกท่านที่ได้สั่งสอนแนะนำ และให้การศึกษแก่ผู้วิจัย จนสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายผู้วิจัยขอขอบพระคุณและขอขอบคุณบิดา มารดา ภรรยา และบุตร ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.4 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
1.7 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 แนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับยาเสพติด.....	9
2.2 หลักการ และการดำเนินการป้องกันปัญหาเสพติด.....	20
2.3 นโยบายและมาตรการป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษา กรมสามัญศึกษา.....	35
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	42
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
3.5 เกณฑ์ในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
4.1	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์.....	47
4.2	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร.....	89
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	93
5.1	สรุปผลการวิจัย.....	94
5.2	อภิปรายผลการวิจัย.....	98
5.3	ข้อเสนอแนะ.....	108
	รายการอ้างอิง.....	110
	ภาคผนวก.....	113
	ภาคผนวก ก.....	114
	ภาคผนวก ข.....	116
	ภาคผนวก ค.....	122
	ประวัติผู้วิจัย.....	140

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	สภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์.....	47
2	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันปัญหา ยาเสพติดตามนโยบายของกรมสามัญศึกษา.....	52
3	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับคณะกรรมการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษา.....	57
4	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการสำรวจจำนวนนักเรียน ที่ใช้ยาเสพติด.....	61
5	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินการให้นักเรียน ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด.....	65
6	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการเอาใจใส่ ควบคุม ดูแล ในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของผู้บริหารสถานศึกษา.....	70
7	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการรายงานผลการดำเนินงาน ป้องกันปัญหา ยาเสพติด.....	73
8	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการกำกับ ควบคุม ดูแลของ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเพื่อให้สถานศึกษาปฏิบัติตามนโยบายป้องกัน ปัญหา ยาเสพติดของกรมสามัญศึกษา.....	76
9	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาด้านครูและนักเรียน.....	78
10	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาด้านผู้ปกครอง.....	79
11	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาด้านสภาพแวดล้อม.....	80
12	ลักษณะปัญหา ความถี่ และค่าคะแนนของปัญหาในแต่ละอันดับ.....	82
13	ลักษณะของปัญหา สาเหตุ วิธีการแก้ไข ผลการแก้ไข และข้อเสนอแนะ ในการแก้ไขต่อไป.....	84
14	สภาพและปัญหาการดำเนินการป้องกันปัญหา ยาเสพติดจากการวิเคราะห์เอกสาร.....	90